

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

Кафедра трудового, земельного та господарського права

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА

25 лютого 2022 р.

ОДЕСА

УДК 347.1 (477)(4/9)

ББК 67.404+67.99

В 80

Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 10 від 23.02.2022 року)

Упорядник:

Церковна О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ.

Редактори:

Маковій Віктор Петрович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зайцев Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ.

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права : матеріали міжнародної науково - практичної конференції м. Одеса, 25 лютого 2022 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. – Одеса, ОДУВС, 2022. – 204 с.

Збірник містить матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права» (Одеса, 25 лютого 2022 р.). У роботі конференції взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники, ад'юнкти, аспіранти та магістранти з 10 українських навчальних та наукових закладів юридичного профілю, а також Академії поліції Азербайджанської Республіки, Нахчіванського державного університету (Республіка Азербайджан), Бакінського державного університету (Республіка Азербайджан), Центральноазіатського інноваційного університету (Республіка Казахстан), Університету світової економіки та дипломатії при Міністерстві Іноземних Справ Республіки Узбекистан, Гроденського державного університету ім. Янкі Купали (Республіка Білорусь), Університет права та соціально-інформаційних технологій (Республіка Білорусь), адвокатського бюро Arıhan&Arıhan (Туреччина).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних закладів освіти, науковцями, практичними працівниками, які цікавляться проблемами впливу інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права.

© Одеський державний університет внутрішніх справ, 2022

Дришлюк В.І.

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри трудового, земельного та господарського права
Одеського державного університету внутрішніх справ

ПРАВО НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Конституція України, а також закони і підзаконні акти, які діють на розвиток її положень, надають суб'єктам господарських відносин певне коло прав, пов'язаних із майновими та немайновими інтересами останніх. Прийняття нової редакції Господарського процесуального кодексу України стало великим кроком на шляху вдосконалення системи судового захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Відповідно до ст. 4 ГПК України право на звернення до господарського суду в установленому ГПК України порядку гарантується. Ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи у господарському суді, до юрисдикції якого вона віднесена законом.

Юридичні особи та фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які не є підприємцями, державні органи, органи місцевого самоврядування мають право на звернення до господарського суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав та законних інтересів у справах, віднесених законом до юрисдикції господарського суду, а також для вжиття передбачених законом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

До господарського суду у справах, віднесених законом до його юрисдикції, мають право звертатися також особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Традиційно право на захист розглядається більшістю вчених як елемент (правомочність) будь-якого суб'єктивного цивільного права, який витікає з самої його природи, обов'язково охоплюючий певні можливості правоохоронного порядку [1, с. 160].

В.П. Грибанов зазначає, що, з матеріально-правової точки зору нема перешкод для того, щоб розглядати право на захист в його матеріально-правовому аспекті, як одне з повноважень самого суб'єктивного права [2, с. 106].

В літературі висловлені й інші точки зору з приводу суб'єктивного права. Зокрема С.В. Курильов вказує, що, право на захист є не елементом суб'єктивного права, а самостійним суб'єктивним правом, яке виникає в результаті правопорушення, оспорювання, перешкод в здійсненні права [3, с. 191]. Інша група вчених визначає право на захист в якості одного із елементів правового статусу громадянина [4, с. 12].

Стаття 20 Господарського Кодексу України [7] визначає, що держава забезпечує захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання та споживачів. Кожний суб'єкт господарювання та споживач має право на захист своїх прав і законних інтересів. Права та законні інтереси зазначених суб'єктів захищаються шляхом: визнання наявності або відсутності прав; визнання повністю або частково недійсними актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування, актів інших суб'єктів, що суперечать законодавству, ущемляють права та законні інтереси суб'єкта господарювання або споживачів; визнання недійсними господарських угод з підстав, передбачених законом; відновлення становища, яке існувало до порушення прав та законних інтересів суб'єктів

господарювання; припинення дій, що порушують право або створюють загрозу його порушення; присудження до виконання обов'язку в натурі; відшкодування збитків; застосування штрафних санкцій; застосування оперативно-господарських санкцій; застосування адміністративно-господарських санкцій; установлення, зміни і припинення господарських правовідносин; іншими способами, передбаченими законом. Слід зазначити, що стаття 20 ГК України фактично визначає способи судового захисту прав суб'єктів господарювання.

Відповідно до ст. 5 ГПК України здійснюючи правосуддя, господарський суд захищає права та інтереси фізичних і юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором. У випадку, якщо закон або договір не визначають ефективного способу захисту порушеного права чи інтересу особи, яка звернулася до суду, суд відповідно до викладеної в позові вимоги такої особи може визначити у своєму рішенні такий спосіб захисту, який не суперечить закону [6].

Список літератури:

1. Гражданское право в 2-х томах. Том I. Учебник. Под ред. Суханова Е.А. М.: БЕК, 1993. 654 с.
2. Грибанов В.П. Осуществление и защита гражданских прав. М.: Статут, 2000. 399 с.
3. Курьлев С.В. Формы защиты и принудительного осуществления субъективных прав и право на иск. *Труды Иркутского гос. университета. Серия юридическая.* Томск: 1957. Вып. 3. С. 191-195.
4. Елисейкин П.Ф., Юдельсон К.С. Право граждан на судебную защиту – элемент правового статуса личности. *Цивилистические проблемы правового статуса личности в социалистическом обществе.* Саратов: Саратовский юр. институт, 1982. С. 10-15.
5. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України.* 2003. № 18, 19 – 20. Ст. 144.
6. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991р. *Відомості Верховної Ради України.* 1992. №6. Ст.56.

Деревянко Н.З., Кужель К.І., Пеньковська І.С. Різновиди безоплатної правової допомоги в Україні	63
Дришлюк В.І. Право на судовий захист суб'єктів господарювання	65
Дума В.В., Місюра В.С., Федорович О.О. Напрями оптимізації організаційно-правових форм сільськогосподарських об'єднань	66
Жантуаров Б.С. Проблеми совершенствования методологии и методики преподавания юридических дисциплин в системе юридического образования РК (на примере методики преподавания гражданского и гражданского процессуального права)	68
Забарний М.М. Основні причини злочинності сьогодення: кримінологічний аналіз	71
Задерейко С. Ю. Боротьба з корупцією: виклики світовій спільноті	72
Зайцев О.Л. Деякі питання щодо змін істотних умов договору про закупівлю	74
Закалик Г. М., Бік О. Я., Шувар Н. М. Аддиктивна поведінка підлітків як соціально-психологічна проблема	76
Іванова О.М. Впровадження моделі управління «порт-лендлорд» як запорука економічної безпеки морських портів України	78
Ільків О.В. Цивільний кодекс України в ієрархії нормативних актів щодо регулювання договірних відносин ..	79
Карпенко Р. В. Новація у цивільному законодавстві – право довірчої власності	81
Комяга А., Мох Т. Право соціального забезпечення	82
Коропатов О.М. Медіація як спосіб альтернативного врегулювання спорів	84
Кострицький І.Л. Щодо правового статусу суб'єкта господарювання: державне некомерційне підприємство	86
Косяченко К. Е. Правове значення неурядових організацій в Україні	88
Котенко О.М. Відповідальність сторін за порушення умов договору на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт	89